

5.02.2021 KL. 05:45

Pas på, Aarhus, diligencen er ved at vælte

Entreprenante developere, investorer og spekulanter opfører sig som en flok vilde heste i Aarhus. Det er trist at være vidne til.

Hvad er den dybere mening med at opføre en 146 meter høj bygning som denne ved Mindet, spørger forfatteren til dette debatindlæg. Illustration: Byggeselskab Olav de Linde

A A

GEM ARTIKEL

ANDERS BOVÉ CHRISTENSEN

arkitekt m.a.a., Aarhus C

For nogen tid siden så jeg en westernfilm, hvor man kunne opleve en diligence i et vildt ridt i vanvittigt fart ud over prærien. Trukket af seks vilde heste. På bukken sad en femårig knægt med alle tømmer i hænderne, men uden styr på hestene, og inde i køretøjet befandt sig nogle sagesløse passagerer, skræmt fra vid og sans og uden muligheder for at gribe ind.

Det var jo et forfærdeligt scenarie.

Jeg kom til at tænke på denne hændelse, da jeg læste artiklen i JP Aarhus om byggeriet af et højhus på 146 meter ved Mindet i Aarhus. Og hvorfor gjorde jeg det? Joh, jeg syntes, det var et udmærket billede på, hvordan udviklingen foregår omkring byudvikling og byfortætning i Aarhus midtby.

Hestene er de entreprenante developere, investorer og spekulanter. Drengen på bukken er byens borgmester med sit politiske flertal, og de stakkels og sagesløse passagerer er naturligvis byens borgere.

Vores byråd med borgmesteren i spidsen har en mærkværdig benovelse over for folk med penge.

Når man betragter dette højhusprojekt, er der straks et ord som presser sig på: Hvorfor?

I artiklen spørges netop ind til argumentet for at realisere projektet, og næstformanden i teknisk udvalg, Steen Bording Andersen, afslører ved sit svar en himmelråbende uvidenhed om byfortætning og byudvikling.

Man kan jo ikke forlange, at lægfolk skal være specialister på dette komplicerede felt, men man kan dog forlange, at de sætter sig ind i substansen og de afledte konsekvenser. Steen Bording Andersen er jo blot én ud af et helt byråd, som er blevet dårligt og mangelfuldt rådgivet fra kommunens egne embedsmænd, men værst af alt er, at han sammen med øvrige byrødder er blevet besnakket af byggematadoren bag projektet.

Det afspejler sig jo tydeligt i hans svar: »Det gode ved højhuse er, at de sætter et lille fodaftryk, så vi får mere byrum«.

Magen til vrøvl. Det kan godt være, at det er et lille fodaftryk, når man ser det på et kort, men når man overalt i byen vil blive konfronteret med dette monstrum, er der jo tale om et gigantisk og ødelæggende fodaftryk.

Politikerne er sandsynligvis blevet forelagt tegninger og illustrationer, som gør det spiseligt at placere dette hus i nærheden af midtbyen. De er ikke alle retvisende.

LÆS OGSÅ

Kan blive konflikternes år: Syv kamppladser i Aarhus i 2021

Desværre bruger man en teknik, hvor de viste huse kommer på afstand og derfor ikke bliver vist, som øjet vil opfatte dem. Vi ser jo heller ikke huset i sammenhæng med omgivelserne, som bl.a. omfatter et nyt nabohus på 100 meter i højden.

Vi ser jo ikke højhuset vist fra Bispetorv eller Store Torv og andre steder i byen. Den voldsomme bygning er helt ude af skala i forhold til byens identitet. Der er således tale om et projekt med en total mangel på tilpasning til byen og en arrogance over for omgivelserne.

Det skal tilføjes, at det ikke kommer til at indeholde en eneste bolig, men blot kontorer i djøf'er-segmentet. Og lur mig, om ikke også bygningens arkitekt er blevet lovet nogle etager i toppen.

Vi har jo desværre oplevet det før, og dengang måtte politikerne efterfølgende indrømme, at de havde fortrudt byggeriet af Prismet, der som en knyttnæve ødelagde gadebillederne i Den Gamle By. Højhuset på Mindet rummer den samme problemstilling, det er bare 10 gange større. Her er det midtbyen med dens byliv og sammenhængende og alligevel varierede arkitektur, som bliver forvandlet til legetøjshuse. Er det, hvad Steen Bording Andersen ønsker?

Inden for den seneste tid har vi oplevet nye projekter med højhuse. Sidst er vi blevet præsenteret for et projekt, som jeg oprindeligt havde forventet meget af, nemlig et nyt innovativt kvarter med kreativitet og plads til kunstnere. Jeg havde set frem til en helt ny måde at bygge nyt på omkring Kulbroen.

Vi havde jo set spændende projekter tydeligvis inspireret af tilsvarende projekter i Paris og Berlin. Skuffelsen var stor, da Aarhus Kommune i al dens visdom præsenterede et projekt med to meget høje huse. Det ene på 100 meter i højden.

I projektet redegøres i detaljer for, hvor godt og inspirerende projektet vil tage sig ud omkring et torv. Sandheden er imidlertid, at dette område bliver vindomsust og dårligt proportioneret, fordi det er placeret for foden af et hus på 100 meter.

Skyggediagrammerne viser også, at der generelt vil blive lange perioder med skygger, men vel at mærke også fra nabohuse, som jo i disse tider rejser sig omkring Frederiks Plads. En situation, som understreger, at man ikke kan løse projekterne isoleret, men at man er nødt til at planlægge i helheder.

På dette punkt har vi store problemer her i byen.

Aarhus er blevet et populært sted at bo – endnu da. Der stilles kolossale krav til planlægningen, når der tilkommer ca. 5.000 nye borgere hvert år. Skal man fortsat fortætte, eller skal man fokusere på en urbanisering af de gamle forstæder?

Der har hidtil været et generelt ønske om at fortage en fortætning af midtbyen, hvilket kan være udmærket, hvis der findes områder, hvor bymidten kan forbedres. Desværre har man udlagt et stort område til højhusbyggeri sydøst for banegården.

LÆS OGSÅ

Flere højhuse på vej til Aarhus' skyline: Sydhavnen får nyt kontorhus på 108 meter

Det er noget af det dummeste, man har gjort, idet man aldrig får sådan et område til at blive til by. Udnyttelsesgraderne bliver alt for høje, og det ene højhus rejser sig efter det andet uden en

overordnet plan. Der vil ikke være et incitament for at komme i et sådant kvarter. Skygger, vind og manglende himmel. Det er ikke attraktivt.

Når man bygger by, skal man starte med det offentlige rum. Dér, hvor man færdes, og dér, hvor der kan opstå muligheder for liv. Her gør man det omvendte og bygger en masse høje klodser, og de resterende og tilfældige områder bliver så til ”spændende byrum”.

Det er meget trist, at man ikke har været i stand til at formulere en ordentlig arkitekturpolitik her i byen. Vi har haft en stadsarkitekt, som efter otte år ikke har haft mulighed for at udarbejde en sådan politik, måske fordi man ikke har villet afsætte de nødvendige ressourcer. Jeg er bestemt ikke enig i hans syn på højhuse, men hans arbejdsbetingelser har efter min vurdering været under al kritik.

En ny arkitekturpolitik vil kunne fastlægge byens udvidelser og fortætninger set i en større sammenhæng, men også definere krav til bygningernes kvalitet. Den skal sikre at byen – og i særdeleshed midtbyen – kan forbedres og udvides med veldefinerede gaderum beregnet for mennesker med muligheder for ophold med udsigt til himmel samt mulighed for sol og læ.

LÆS OGSÅ

